

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ПРИБОЈ

ЗА 2018. ГОДИНУ

Извештај о раду Завичајног музеја Прибој за 2018. годину, због прегледности, урађен је у сажетој форми, без детаљног описивања свих реализованих послова, осим у делу где је то било нужно. Скраћена форма извештаја посебно се односи на појединачне пројекте финансиране од стране Министарства културе и информисања РС.

Рад Завичајног музеја Прибој реализује се у оквиру музејских одељења, збирки и радионица; кроз редовну делатност и појединачне-специјализоване пројекте. Средствима из Буџета општине Прибој финансира се редовна делатност: плате и доприноси стално запослених радника, материјални трошкови и делом програми. Појединачни пројекти се финансирају од стране Министарства културе и информисања РС и уз помоћ донатора, а реализују се самостално или у сарадњи са Установама заштите културног наслеђа. У прилогу овог извештаја дајемо преглед остварених прихода и расхода, са структуром трошкова.

Овогодишњи Извештај о раду музеја урађен је по музејским делатностима, у оквиру музејских одељења.

Редовна делатност

Редовну делатност музеја чине свакодневни послови на одржавању објеката, прикупљању, обради, изучавању, чувању и излагању музеалија, као и текући управни и рачуноводствено-финансијски послови. Редовну делатност музеја реализује шест стално запослених радника чије се плате финансирају из Буџета општине Прибој, по следећим коефицијентима: кустос-археолог и директор - 19,75; два кустоса - етнолог и историчар уметности - 17,30; референт за правне, кадровске и административне послове - 11,10; референт за финансијско-рачуноводствене послове - 9,60; домар-мајстор одржавања - 9,60. Коефицијенти запослених су усклађени са Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама (Сл. гл. РС бр.11/12: Сл. Лист ОП бр.12/08). Рачуноводствено-финансијске послове, по акту о оснивању, обавља заједничка служба СО-е Прибој.

Поред редовних послова по одељењима, на обради музеалија и изради Законом прописане документације рађена су и потребна акта: одлуке, решења, закључци, записници, захтеви, дописи, извештаји, предлози пројеката, уговори и др. Извештаји, пројекти и пријаве за конкурс су рађени за потребе СО-е Прибој и Министарства културе и информисања РС.

Седнице Управног и Надзорног одбора су одржаване по потреби.

Појединачни пројекти

На реализацији појединачних пројеката, поред стално запослених радника у музеју, ангажван је један радник по Уговору о привремено-повременим пословима.

Ангажовани радник је радио на дигитализацији и фото документацији са пратећом картотеком. Рађене су фотографије и документација са 12 археолошких локалитета у долини Поблаћнице, са Челине, Јагата и фотографија легат Надежде Наде Виторовић. Двадесет радника и један зидар- каменорезац су ангажовани на два месеца, преко јавних радова, на археолошким ископавањима и конзервацији остатака града Јагата.

На реализацији пројеката су учествовали и спољни стручни сарадници, из установа заштите културног наслеђа, или самостални ствараоци различитих струка.

Истраживачка делатност

Истраживачка делатност музеја је усмерена на прикупљање музеалија и стицање нових знања о културно-историјској баштини прибојског краја, југозападне Србије и суседних области. Ова делатност се реализује у оквиру музејских одељења и кроз вишегодишње тематске пројекте. У 2018. години рађено је на реализацији пројеката, из различитих области: археологије, етнологије, историје уметности и документације.

У оквиру **археолошког одељења** рађено је на реализацији следећих пројеката:

- **Прибојско мраморје**. Пројект се реализује у сарадњи са Републичким заводом за заштиту споменика културе из Београда, под руководством археолога Марине Бунарџић. На 38 локација, у прибојском крају, је регистровано око 720 споменика, од којих је 30 декорисано. Рађено је на додатном документовању споменика са шест локалитета, припреми изложбе и промоцији тематске монографије, штампане у 2017. години.

- **Прибојско мраморје – конзервација споменика и уређење лапидаријума**. Реализација пројекта је планирана кроз три фазе. Прву фазу чини транспорт осам угрожених споменика са локација из: Мажића, Бање, Голешког Брда, Црнуга, Црнетића и Јелече. Друга фаза је конзервација двадесет пет споменика у дворишту музеја, за што је потребан ангажман стручних установа конзервације. Трећу фазу чини презентација споменика у лапидаријуму, за што је потребно изградити постаменте и настрешницу. Лапидаријум чини саставни део будуће сталне музејске поставке и у њему се презентују римски и средњовековни споменици. Руководилац пројекта је мр. Маја Франковић. Са пројектом је конкурисано у области музејског наслеђа, код Министарства културе и информисања РС, али пројекат није подржан.

- **Хумке у долини Поблаћнице**. Настављени су послови на реализацији овог вишегодишњег пројекта, чији је крајњи циљ писање текста и штампање монографије о тринаест ископаваних хумки у долини Поблаћнице. Монографију чини десет поглавља, међу којима се посебно издвајају поглавље о природним ресурсима, геофизичким карактеристикама и историјату насељавања долине. Такође, битну целину чини презентација гробних целина и налаза са истражених хумки. Хумке су са прекидима истраживане у периоду од 1971. до 1991. године и у њима је вршено сахрањивање од касног енеолита до позног латена (од 2000. до 170. године пне). Укупно је откривено 139. гробних целина, на основу којих се изучавају погребни обреди и ритуали различитих етничких групација, у трајању од скоро два миленијума. Откривено је око 1100 налаза које чине: керамичке посуде, оружје и накит. Сви налази су разврстани по функцији, типологији, материјалу,

начину и времену израде. Налази указују да су долину Поблаћнице насељавале степске заједнице; потом ранобронзанодопске заједнице; и затим Аутаријати и Келти - током старијег и млађег гвозденог доба. Откривена налазишта указују да долина Поблаћнице чини једну од најнасељаванијих територија у Србији. Са довршетком и штампањем монографије, научној и широј јавности ће бити доступни наведени податци.

-Средњевековни град Јагат. Остаци средњевековног града Јагата се налазе на стрмим литицама Малог Бића и захватају простор од 1200 м². Сам град чине: кружна кула – осматрачница; полигонална одбрамбена кула са цистерном и зиданим бунаром за воду и одбрамбени зид, који спаја ове две куле. До града се стиже преко превоја између Малог и Великог Бића. На овом превоју очувани су остаци средњевековне некрополе са стећцима. Средњевековни град Јагат је проглашен за споменик културе 1984. године (Решење број 633-4/83 од 22.02.1984. године – Завод за заштиту споменика културе Краљево) и уведен је у Централни регистар Републичког завода за заштиту споменика културе Београд, под бр. СК672.

Најстарији историјски извори о тврђави Јагат говоре да је то „трговиште које се такође Прибој зове“. За сада не располажемо поузданим подацима о времену настанка овог града. Историјске податке о граду налазимо у Крушевачком поменику. О Јагату је писао и члан изасланства краља Фердинанда, на његовом путу за Цариград. Турски путописац, Елвија Челеби, описује овај град у 17. веку. Тврђава је у рушевинама била већ од 1460. године, а 1530. године помиње се као напуштен град. Турци су 1688. године обновили тврђаву и у њу сместили своју војску. Посада је била смештена у граду све до 1832. године, до избијања побуне у Босни против реформи султана Махмута. Војска капетан бега Градашчевића попалила је све објекте и делимично разорила утврђење. Од тада је тврђава града Јагат запустела и трајно напуштена, а од ње су остали напред описани делови.

У 2017. години започела су археолошка ископавања средњевековног града Јагата. У 2018. години настављена су археолошка ископавања Јагата, уз ангажман радника путем Јавних радова, финансираних од стране Општине Прибој. Ископавања су вршена на простору Доњег града, уз одбрамбени бедем са унутрашње стране, где су откривени остаци магацина, кухиње и одбрамбеног рова на прелазу у Горњи град. Истраживан је простор у површини од 280 м². Такође је уређен одбрамбени зид и простор Горњег града. Ископавањима су допуњени податци добијени у 2017. години. Поред средњевековних уломака кухињског посуђа, откривени су и раногвозденодопски уломци, делови ручних млинова, остаци оружја, накита и др. што значи да су на овом простору живели људи и у 7. веку пре нове ере. Упоредо са ископавањима урађена је конзервација и делимична реконструкција остатака кружне одбрамбене куле у Доњем граду, за што је ангажован мајстор - зидар у камену и транспортован потребан грађевински материјал. Рад на Јагату је медијски пропраћен од стране ТВ 5, ТВ Прибој, ТВ РТС, часописа Новости и Блиц. Наредних година је нужно довршити археолошка

ископавања на простору одбрамбеног рова, Горњег града и подземних пећина; конзервацију, делимичну реконструкцију и презентацију откривених остатака, чиме би град постао важна дестинација у туристичкој понуди прибојског краја, Полимља и Западне Србије.

Са Регионалном заводом за заштиту споменика културе из Краљева рађено је на пројекту *Археолошка налазишта прибојског краја* чији је руководилац Марија Алексић. Вршена су археолошка рекогносцирања археолошких налазишта у прибојском крају, са посебним акцентом на средњевековне утврђене градове. Вршена је размена података са сродним установама из Никшића, Бијелог Поља, Сарајева и других градова региона, због реализације будућих међународних пројеката.

У оквиру **етнолошког одељења** радило се на реализацији следећих пројеката:

- *Истраживање, презентација и израда техничке документације за објекте традиционалног градитељства Југозападне Србије и Подриња*. Пројекат је реализован у периоду од средине априла до краја новембра 2018. године, у селима општина Ариље, Ивањица, Крупан, Зворник и селима уз Дрину у Републици Српској. Укупно је истражено, технички и фото документовано 69. објеката, које чине: куће за становање, вајати, магаци и зграде. Један број објеката је знатно оштећен и у фази рушења, али су у Ивањичким селима очувани објекти старо-влашког градитељства, од којих су неки непознати у науци. Аутор и руководилац пројекта је Мр. Драгиша Милосављевић, а чланови екипе су: Небојша Вукашиновић, Томислав Југовић, Благота Пешић и Саво Дерикоњић.

- *„Привреда Прибоја и околине од краја 19. века до половине 20. века“*, Настављен је рад на реализацији пројекта започетог предходне године. Аутор и руководилац пројекта је Саша Којадиновић, кустос - етнолог Завичајног музеја.

У оквиру **уметничког одељења** настављен је рад на прикупљању и обради грађе за израду *монографије о српској сликарци Надежди – Нади Виротовић*, чији се легат налази у Завичајном музеју Прибој. Аутор и реализатор пројекта је Слободанка Клечар, кустос - историчар уметности музеја.

У оквиру просветно - педагошке делатности уметничког одељења, настављен је рад на пројекту *„Међународна дечија уметничка радионица „Јагарт“*. Једанаеста радионица је реализована у периоду од 06. до 12. августа 2018. године уз учешће 25 полазника, ђака основношколског узраста из: Прибоја, Београда, Новог Сада, Уба, Богатића и Бања Луке. Ментор колоније је сликар - конзерватор Александар Тодоровић а асистент академски сликар Кристина Јаблановић. Током овогодишње колоније организована је и *изложба* радова ментора и асистента. Текст за катлог изложбе писала је Слободанка Клечар, кустос-историчар уметности а изложбу је отворила сликарка Сара Обрадовић. Учесници колоније су радили у техници енкаустике. Осим рада у просторијама музеја, учесници колоније су радили и на осликовању зидова Основне школе у Кратову. У склопу *„Дечије недеље“* отворена је изложба радова полазника колоније и штампан пратећи материјал. Рад колоније је финансиран од стране Општине Прибој и спонзора „Кафе Сцена“ Прибој и ОШ „Радоје Полић“ Кратово.

Просветно – педагошка делатност музеја реализована је и у склопу манифестације *Дани Данила Лазовића*. У питању је шести фестивал чији су реализатори Завичајни музеј Прибој и Дом културе Прибој, под покровитељством Општине Прибој. Овогодишњи фестивал је трајао четири дана, а започет је отварањем тематске изложбе „*Завичај Данилу*” у галерији музеја. У музејском простору је реализована и радионица: „*Умрежавање знања*”- чији је руководилац проф. др. Радован Кнежевић. Преосталих шест програма фестивала реализовани су у просторијама Дома културе, уз учешће више десетина глумаца и професора из Београда и Новог Сада.

На финалној вечери, поред дванаест такмичара из девет градова Србије, Босне, Црне Горе и Македоније, учествовали су: прф. Радован Кнежевић, прф. Весна Ждрња, прф. Срђан Карановић, Радмила Живковић и Владан Ђурковић – као чланови жирија; Слободан Стефановић - као музички гост. Победник у говорењу поезије је Ива Илинчић, из Београда. Манифестација је медијски изузетно пропраћена, путем чланака у четири новинске куће и информација у петнаест радијских и ТВ емисија. Директор фестивала је глумац Милорад Дамјановић.

Афирмација културно-историјског наслеђа прибојског краја и педагошка делатност, поред медијске пропаганде, реализује се и путем посета музејских изложби. У простору намењеном за сталну музејску поставку презентовано је шест тематских изложби. Поред туристичких група, изложбе су посећивали: грађани Прибоја (највише током манифестације „Ноћ музеја“), учесници МОСИ, гости из Египта, Чешке, ученици основних школа са Косова и Метохије, учесници рафтинга низ Лим, учесници Лимских вечери поезије, гости глумци, новинари и др.

У оквиру **историјског одељења**, због недостатка кадра, није могућ систематичан рад на осмишљавању и реализацији истраживачких пројекта.

Издавачка делатност

У оквиру ове делатности рађено је на штампању: каталога, пропагандног материјала, плаката, позовница и разгледница за потребе реализације музејских пројеката.

Инвестициони радови

Због недостатка финансијских средстава није довршена планирана адаптација помоћног објекта у дворишту куће Јевђевића, намењеног за археолошки депо и радионицу за производњу сувенира. Урађен је извођачки пројект за адаптацију наведеног простора. У сарадњи са ТО Прибој конкурисано је код Европске уније за уређење објекта, радионице за израду сувенира и конзерваторског атељеа. У сопственој режији, музеј је радио на одржавању грејања, поправци водоводних и канализационих инсталација, уређењу и одржавању дворишта и уређењу документационог центра.

Директор

Саво Дерикоњић

Завичајни музеј Прибој
 Број: 02- 25/19
 25.02.2019. год.
 П Р И Б О Ј

ИЗВОД ИЗ ЗАВРШНОГ РАЧУНА ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЗА 2018. ГОДИНУ

ПРИХОДИ:

Редни број	Економска класификација	О П И С	Износ
I		ПРИХОДИ ОД БУЏЕТА ОПШТИНЕ	8.422.194,39
1	7911111	Средства за зараде	4.861.051,13
2	7911111	Средства за програме	921.098,80
3	7911111	Средства за материјалне трошкове	2.640.044,46
II		Средства трансфера другог нивоа – од Републике (Министарство културе и информисања РС)	600.000,00
III		ПРЕНЕТА НЕУТРОШ. СРЕДСТВА ИЗ 2017.	472,86
		УКУПНО ПРИХОДА	9.022.667,25

РАСХОДИ:

Редни број	Економска класификација	О П И С	Извршено у поериоду I-XII 2018.		
			Укупно	Буџет општине	Остали извори и Министарство културе
		УСЛУГЕ КУЛТУРЕ		3.892.304,33	
1	411111	Плата по основу цене рада		230.725,71	
2	411115	Додатак за минули рад		494.762,74	
3	412111	Допринос за ПИО од послод.		212.336,13	

4	412211	Допринос за здр.осиг.-послод.		30.922,69	
5	412311	Допр.за незапос.од послодав.		82.990,00	
6	415112	Накнада за превоз на пос.		82.990,00	
7	416111	Награде - јубиларна		70.830,00	
8	421111	Трошкови платног промета		13.559,06	
9	421211	Услуге за електричну енергију		321.588,29	
10	421311	Услуге водовода и канализације		17.043,50	
11	421411	Телефон, телефакс, телекс		38.476,92	
12	421223	Огрев		280.500,00	
13	424221	Дневнице за учеснике програма		219.560,00	300.000,00
14	424911	Услуге културе		576.310,00	
15	423591	Примања чланова Упра. одбо.		7.110,00	
16	423599	Услуге по уговору-програми		671.576,64	300.000,00
17	423621	Угоститељске услуге- за учеснике програма		153.746,80	
18	423911	Остале опште услуге		244.673,00	
19	425119	Услуге и матери. за текуће оправке		19.950,00	
20	426911	Материјал за посебне намене		47.376,00	
21	426111	Канцеларијски материјал		38.616,00	
22	426411	Бензин		35.426,21	
23	426811	Производи за хигијену		40.188,00	
24	426919	Остали материјали за посебне намене		293.094,20	
25	465112	Остале текуће дотације по закону		389.001,50	
У К У П Н О				8.422.667,25	600.000,00

1.УКУПНИ ПРИХОДИ 9. 022.667,25

2. УКУПНИ РАСХОДИ 9.022.667,25

ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА /

**Директор
Саво Дерикоњић**